

СИЛАБУС

навчальної дисципліни «Соціальна робота в громаді» 2020 – 2021 навчальний рік

Освітня програма: «Соціальна педагогіка».

Спеціальність: 231 Соціальна робота.

Галузь знань: 23 Соціальна робота.

Рівень вищої освіти: перший (магістерський).

Викладач	Захарова Наталя Миколаївна, к.пед.н., доцент кафедри соціальної роботи та інклюзивної освіти
Посилання на сайт	https://edu.bdpu.org/course/view.php?id=685 https://dspace.bdpu.org/handle/123456789/1133
Контактний телефон	0957976650
E-mail викладача	zaharovanatalia@ukr.net
Графік консультацій	

Семестр: осінній.

Мова навчання: українська.

Ключові слова: соціальна робота, громада, моделі, тактики соціальної роботи за місцем проживання.

Мета курсу: організація соціальної роботи в громаді діяльність соціальних служб, спрямованих на вирішення конкретних соціальних проблем територіальної громади, реалізацію громадських ініціатив та соціальних проєктів на локальному рівні.

Предмет курсу: техніки, методи соціальної роботи щодо різних соціальних проблем та категорій населення.

Компетентності та програмні результати навчання:

Програмні компетентності:

ЗК-7 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

СК-2 Здатність до виявлення соціально значимих проблем і факторів досягнення соціального благополуччя різних груп населення

СК-8 Здатність до спільної діяльності та групової мотивації, фасилітації процесів прийняття групових рішень

Результати навчання:

ПР-5 Збирати та здійснювати кількісний і якісний аналіз емпіричних даних.

ПР-13 Демонструвати ініціативу, самостійність, оригінальність, генерувати нові ідеї для розв'язання завдань професійної діяльності.

ПРН-17 Самостійно будувати та підтримувати цілеспрямовані, професійні взаємини з широким колом людей, представниками різних спільнот і організацій, аргументувати, переконувати, вести конструктивні переговори, результативні бесіди, дискусії, толерантно ставитися до альтернативних думок.

Зміст курсу:

Тема 1. Сучасні підходи до розуміння громади

Тема 2. Історичні аспекти розвитку соціальної підтримки в громаді.

Тема 3. Теоретичні основи соціальної роботи в громаді

Тема 4. Громада як чинник соціального впливу на особистість

Тема 5. Технологічні аспекти соціальної роботи в громаді

Тема 6. Ресурсне забезпечення соціальної роботи в громаді

Методи навчання: словесні (пояснення, розповідь, лекція, семінари бесіда (вступна, бесіда-повторення); наочні (ілюстрування за допомогою електронного опорного конспекту); практичні: (складання соціального паспорту громади); **методи контролю і самоконтролю**(метод усного контролю (метод письмового контролю, метод тестового контролю).

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): навчальний курс складається з лекцій, семінарських занять, самостійної та індивідуальної роботи. Лекційні заняття передбачають ведення письмового конспекту. Підготовка семінарських занять передбачає усне опрацювання теоретичних питань та дискусію за темою. Підготовка завдань до самостійних та індивідуальних робіт здійснюється у друкованому вигляді (формат MicrosoftWord або PowerPoint (де необхідно) за визначеним шаблоном та передбачає усне опитування здобувачів протягом семінарського заняття до теми або на груповій/індивідуальній консультації.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: технічне (комп'ютер, проектор); програмне (MicrosoftOffice: PowerPoint, Word, Moodle, репозитарій); наочність (презентації у форматі PowerPoint).

Система оцінювання та вимоги:

Форма підсумкового контролю успішності навчання екзамен

Поточне тестування та самостійна робота								Середнє арифметичне за поточну роботу (максимально 50 балів)	залік	Сума
Тема 1		Тема 2		Тема 3		Тема 4				
1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2	50	100	
25		25		25		25				
Тема 5		Тема 6		Тема 7		Тема 8		50	100	
5.1	5.2	6.1	6.2	7.1	7.2	8.1	8.2			
25		25		25		25				

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ

Поточний контроль здійснюється за результатами усіх виконаних завдань, передбачених планами семінарських, самостійних та індивідуальних робіт. За вивчення кожної теми максимально нараховується 25 балів, з них: 5 бал. – усна відповідь, по 5 бал. за самостійну та ІНДЗ, 10 бал – тест.

Критерії оцінювання семінарського заняття (усна відповідь)

«5» бали – повно, змістовно, з посиланням на наукові джерела, цитування авторів, зв'язок з попередньо вивченими темами та проекцією на професійну діяльність, повна відповідь на уточнюючі питання, часткова опора на конспект.

«4» бали – достатньо повно, з посиланням на наукові джерела, відповідність темі та плану, зв'язок з попередньо вивченими темами та проекцією на професійну діяльність, об'ємна відповідь на додаткові питання, часткова опора на конспект.

«3» бали – неповне розкриття змісту питання, неповна або негрунтовна відповідь на додаткові питання, допущені незначні помилки під час відповіді, опора на конспект.

«2» бали – часткове розкриття програмного питання, слабке знання базових понять і показників, неповна або відсутня відповідь на додаткові питання, читання з конспекта.

«1» бал – підготовлено письмовий фіксований виступ без усної доповіді.

На занятті заохочується активність здобувачів, участь в обговоренні питань. Висока активність на семінарському занятті (від 3 і більше змістовних доповнень) оцінюється від 1 до 3 балів; середня активність – (доповнення не повні, часткове повторення попереднього доповідача) від 1 до 2 балів.

Критерії оцінювання самостійної роботи

Самостійна робота є частиною підготовки здобувача до заняття. Проводиться у формі письмової відповіді на теоретичні питання. У складі письмової роботи міститься одне теоретичне питання.

«5» бали – повна, обгрунтована відповідь на питання аналітичного та пошукового характеру («проаналізуйте», «обгрунтуйте», «розробіть», «скласти»...).

«4» бали – недосить повна відповідь, недостатня аргументованість на питання аналітичного та пошукового характеру («проаналізуйте», «обгрунтуйте», «поясніть», «скласти»...).

«3» бали – неповні відповіді на запитання, грубі помилки при висвітленні теоретичного матеріалу.

«2-1» бали – часткове виконання завдання, відсутність власної точки зору на питання.

Критерії оцінювання індивідуально-дослідних завдань

ІНДЗ є частиною підготовки здобувача до заняття. Проводиться у формі письмової відповіді на теоретичні питання, але впливає на формування фахових компетентностей здобувача. У складі письмової роботи міститься одне завдання.

«5» бали – повна, розгорнута відповідь на питання дослідного та творчого характеру, обґрунтована власна точка зору (алгоритм вирішення проблемних ситуацій, розробка плану дій, пакету заходів, моделювання..).

«4» бали – недосить повна відповідь, недостатня аргументованість на питання дослідного та творчого характеру (алгоритм вирішення проблемних ситуацій, розробка плану дій, пакету заходів, моделювання..).

«3» бали – неповні відповіді на запитання, грубі помилки при висвітленні теоретичного матеріалу; недостатно змістовного матеріалу.

«2-1» бали – часткове виконання завдання, відсутність власного бачення вирішення завдань.

Поточне оцінювання тестових завдань

Тестові завдання до кожної теми нараховують 10 питань. Кожна правильна відповідь (за ключем) оцінюється в 1 бал. Максимальна сума балів за тест – 10.

ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Форма і терміни семестрового контролю з дисципліни «Соціальна робота в громаді» для денної та заочної форми навчання визначаються робочим навчальним планом спеціальності, розкладом сесії і включають проведення заліку.

Семестровий контроль проводиться у формі тесту (за програмою освітньої компоненти). У процесі виконання тесту здобувач має продемонструвати результати навчання з усієї програми. Кожна правильна відповідь на питання тесту оцінюється в 1 бал. Максимальна кількість балів за тест (залік) – 50.

ПІДСУМКОВА ОЦІНКА

За підсумками вивчення освітньої компоненти «Соціальна робота в громаді» здобувач вищої освіти може отримати 100 балів (50 балів¹ – поточне оцінювання + 50 балів – контрольне оцінювання (залік)).

Підсумкова кількість балів визначається за формулою:

$$m = \frac{3K_1 + 3K_2 + 3K_3 + 3K_4}{n} + 50 = 100$$

де m – кількість набраних балів за вивчений курс;

n – кількість залікових кредитів;

50 балів – залік.

Загальна кількість балів за вивчений курс обчислюється таким чином: підраховується кількість балів, набраних під час поточного контролю за всіма заліковими кредитами та ділиться на загальну кількість кредитів (визначається середній арифметичний бал). Потім до отриманого показника додаються бали, набрані під час заліку.

Відповідність підсумкових рейтингових оцінок у балах оцінкам за національною шкалою

Сума балів за всі види навчальної діяльності	
90-100	A
78-89	B
65-77	C

58-64	D
50-57	E
35-49	FX
1-34	F

Список рекомендованих джерел:

Основні:

1. Безпалько О. В. Організація соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю у територіальній громаді : теоретико-методичні основи : монографія. – К. : Наук. світ, 2006. – 408 с.
2. Безпалько О.В., Авельцева Т.П., Мацевка Н.І. Технології активізації громади : метод. посіб. / за ред. О.В. Безпалько. – К.: Наук.світ, 2006. – 95 с.
3. Бориславська О. Місцеве самоврядування як форма децентралізації та гарантія демократичного політичного режиму // Вісник Львівського університету. – Серія: юридична. – 2011. – Випуск 52.
4. Вакуленко О. В., Комарова Н. М., Романова Н. Ф., Семигіна Т. В. Методичні рекомендації щодо залучення місцевих громад до вирішення проблем дітей, сімей та молоді, які опинилися у складних життєвих обставинах. URL: <http://www.ekmair.ukma.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/4129/Sem>
5. Концепція реформування системи соціальних послуг : розпорядження Кабінету Міністрів України від 13 квітня 2007 р. № 178-р. URL: <http://www.mlsp.gov.ua>
6. Короткий огляд реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні. URL: <http://www.csi.org.ua/?p=5879>
7. Місцеве самоврядування в Україні: стан та перспективи розвитку / наук. доп. редкол. Ю. В. Ковбасюк, К. О. Ващенко, В. В. Толкованов та ін.; за заг. ред. д-ра наук з держ. упр., проф. Ю. В. Ковбасюка. – К. : НАДУ, 2014. – 128 с.
8. Посібник з розвитку громад: Практичний poradnik для небайдужих / кол.авт. Л.О.Єльчева, І.М.Ібрагімова та ін. – К., 2007. – 458 с.
9. Про місцеве самоврядування в Україні. Закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>
10. Семигіна Т. В., Лиховид Д. О. «Громада» чи «спільнота» (інтерпретації феномену громади сучасними науковцями) // Нова парадигма / голов. ред. В. П. Бех ; Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова; творче об'єднання «Нова парадигма». – Вип. 123. – К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2014. – С. 6

Допоміжні:

1. Батанов О.В. Територіальна громада – основа місцевого самоврядування в Україні. – К., 2001. – 260 с.
2. Безпалько О.В. Концептуальні підходи до організації соціально-педагогічної роботи в громаді // Наука і сучасність: зб. наук, праць НПУ ім. М.П. Драгоманова. – К.: Логос, 2001. – С. 3-12.
3. Безпалько О.В. Соціально-педагогічні аспекти діяльності громад в Україні: ретроспективний огляд // Науковий часопис НПУ ім. М.П. Драгоманова. – Серія 16. Творча особистість учителя: проблеми, теорія і практика: Збірник наукових праць. – Вип.1 (11). – К.: ППУ, 2004. – С.63-72.
4. Безпалько О.В. Соціальна робота в громаді: навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 176 с.
5. Громада як осередок соціальної роботи з дітьми та сім'ями: метод. матеріали для тренера / під заг. ред. І.Д.Зверевой. – К.: Наук. світ. 2004. – 69 с.
6. Громади України: на шляху до відродження. – К.: «Ай-БГ», 2002. – 279 с.
7. Побірченко П.С. Педагогічна і просвітницька діяльність українських громад у другій половині ХІХ - на початку ХХ століття: Київська громада. – К.: Наук, світ, 2000. – 307 с.
8. Семигіна Т.В. Теорії і методи соціальної роботи. – К.: Академвидав, 2005. – 327 с.
9. Семигіна Т.В. Робота в громаді: практика й політика. – К. Видавничий дім «КМ Академія», 2004. – 180 с.

Інформаційні ресурси:

1. Бібліотека БДПУ <http://edu.bdpu.org>
2. Сайт БДПУ <http://bdpu.org>
3. Медіатека ФДССО
4. Електронна підтримка навчання Moodle БДПУ.